

برنامہ تبادل علم و فناوریے

Science and Technology Exchange Program

www.step.mstfdn.org | www.mstfdn.org

پیشینه برنامه تبادل علم و فناوری (STEP)

برنامه تبادل علم و فناوری تاکنون ۵ دوره در کشورهای مختلف برگزار شده و میزبانی این رویداد در دو دوره هم‌زمان با مراسم اعطای جایزه مصطفی (ص) با ایران و در سه دوره با کشورهای مالزی، عمان و پاکستان بوده است.

STEP

سال ۲۰۱۵ در تهران

هم‌زمان با هفته اعطای اولین دوره جایزه مصطفی (ص)

- موضوع: توسعه علم و فناوری نانو- زیست فناوری
- شرکت کنندگان: ۶۰ دانشمند از ۲۵ کشور

STEP 01

سال ۲۰۱۶ در کوالالمپور

به میزبانی دانشگاه پوترای مالزی (UPM)

- موضوع: توسعه علم و فناوری نانو
- شرکت کنندگان: ۲۶ دانشمند از ۱۲ کشور

STEP 02

سال ۲۰۱۷ در تهران

هم‌زمان با هفته اعطای دومین دوره جایزه مصطفی (ص)

- موضوع: علم و فناوری نانو- زیست فناوری- ICT اقتصاد اسلامی
- شرکت کنندگان: ۱۱۰ دانشمند از ۲۵ کشور

STEP 03

سال ۲۰۱۸ در مسقط

به میزبانی دانشگاه سلطان قابوس (SQU)

- موضوع: سلامت، انرژی و آب؛ وضعیت کنونی و آتی
- شرکت کنندگان: ۶۰ دانشمند از ۲۰ کشور

STEP 04

سال ۲۰۱۹ در کراچی

به میزبانی ICCBS، دانشگاه کراچی

- موضوع: رویکردهای دارویی مرز دانشی برای مقابله با چالش‌های در حال ظهور حوزه سلامت در بیماری‌های واگیر و غیرواگیر با تأکید بر نقش بانوان
- شرکت کنندگان: ۶۴ دانشمند از ۱۹ کشور

STEP 05

پس از ظهور اسلام و گرد آمدن ملل گوناگون در زیر پرچم اسلام، تمدنی عظیم، شکوهمند و بسیار کم‌نظیر به وجود آمد که تاریخ با نام تمدن اسلامی از آن یاد می‌کند. در این عصر، دانشمندان مسلمان برجسته‌ای نظیر ابن‌سینا، ابن‌هیثم، زکریای رازی، الفزاری، فارابی و ابوریحان بیرونی در توسعه علم و فناوری در حوزه‌های مختلف ایفای نقش نمودند. پس از آن و در سال‌های ابتدایی دوران رنسانس، این بار اروپائیان دست به ترجمه آثار علمی تولیدشده در دوران طلایی اسلام زدند و کتاب‌های ترجمه‌شده از عربی و فارسی به زبان‌های اروپایی بر رشد علمی در این منطقه تأثیر به‌سزایی گذاشت. آشنایی با علوم جدید در کنار عوامل دیگری باعث شد در چند قرن گذشته اروپا و تمدن غربی، پرچم‌دار پیشرفت علمی در جهان شوند.

با این حال در طی دهه‌های گذشته نوعی خیزش فکری، علمی و فرهنگی در جوامع اسلامی منجر به رشد تولیدات علمی و فناوری در میان مسلمانان شده است. در حال حاضر دانشمندان مسلمان بسیاری در کشورهای مختلف در جای جای کره زمین، نقش مؤثری در پیشرفت علم و فناوری دارند. علیرغم برخورداری از چنین موهبت‌هایی، جهان اسلام به خوبی نتوانسته است از این ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها در راستای بهره‌برداری از فرصت‌ها و هم‌چنین حل مشکلات پیش رو استفاده نماید. مواجهه هوشمندانه با این خیزش فعلی می‌تواند زمینه‌ساز ارتقای جایگاه جهان اسلام در عرصه علم، فناوری و نوآوری و همچنین بازگشت به عصر طلایی باشد. یکی از مهم‌ترین راه‌های دستیابی به این مهم، شکل‌گیری ارتباطات میان دانشمندان، مراکز آموزشی و پژوهشی و سایر فعالین عرصه علم و فناوری است که منجر به هم‌افزایی، ارتقای بهره‌وری و هم‌چنین بهره‌مندی بخش‌های مختلف جهان اسلام از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های موجود می‌گردد.

برنامه تبادل علم و فناوری (STEP) چیست؟

بنیاد علم و فناوری مصطفی (ص) با سرلوحه قراردادادن موارد فوق، اقدام به اجرای برنامه تبادل علم و فناوری در جهان اسلام (STEP) به صورت دوره‌ای و به میزبانی کشورهای مختلف اسلامی نموده است.

مهم‌ترین اهدافی که استپ در پی تحقق آن‌هاست عبارت‌اند از:

- اطلاع‌رسانی و آگاهی بخشی ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و دستاوردهای جهان اسلام در حوزه علم و فناوری
  - شکل‌گیری بسترهای مؤثر اشتراک‌گذاری ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها در عرصه علم و فناوری به‌منظور حل مسئله‌های جهان اسلام
  - ایجاد بستر شکل‌گیری ارتباطات مؤثر میان دانشمندان برجسته جهان اسلام و نخبگان جوان
- در این برنامه افراد شاخص فعال در حوزه علم و فناوری شامل دانشمندان برجسته، روسای دانشگاه‌ها، سازمان‌های حامی توسعه علم و فناوری و فعالین حوزه‌های گفت‌وگو سازی و سیاست‌گذاری علم و فناوری شرکت می‌کنند. شرکت کنندگان علاوه بر به اشتراک‌گذاری دانش و تجربیات خود، به بحث و تبادل نظر در خصوص راهکارهای شکل‌گیری شبکه همکاری‌های علمی پیرامون مسائل کلیدی جهان اسلام می‌پردازند. این مباحث در قالب برنامه‌هایی نظیر سخنرانی، پانل‌های تخصصی، کارگاه‌های تخصصی، ارائه مقالات و پوستر و... صورت می‌پذیرد.

دستاوردهای برنامه تبادل علم و فناوری (STEP)

- حضور بیش از ۱۵۰ دانشمند برجسته و مدیران مراکز آموزش عالی و تحقیقاتی از ۲۷ کشور جهان و برقراری ارتباط میان آن‌ها در قالب جلسات Academia 2 Academia
- عقد تفاهم‌نامه‌های همکاری مشترک میان دانشگاه‌ها
- اجرای برنامه‌های همکاری مشترک میان دانشمندان برجسته و دانشگاه‌ها
- تصویب شکل‌گیری ۹ کارگروه تخصصی با مشارکت فعالین علم و فناوری جهان اسلام و اجرایی شدن کمیته علم و فناوری زنان و شورای مشورتی بنیاد مصطفی (ص)
- شکل‌گیری شبکه آزمایشگاهی جهان اسلام
- ارائه گزینش‌های تحقیقاتی در قالب برنامه آزمایشگاه نوآوری
- شکل‌گیری بسترهای تبادل دانشجو
- ایجاد بستر ارائه دستاوردهای دانشمندان جوان

همکاران

